

Posamezne številke:
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1—

"TABOR" izhaja vsak dan, razen
nedelje in praznikov, ob 8. uri z
dnevno vsebino, ki jo sestavljajo
novice, poročila, komentarji, in
slovesniški deli. Dnevna cena je
Din 1—, ob nedeljah Din 1—.
Izredna po dogovoru.

Naroda so pri svoji "TABOR"
MARIBOR, Javljeno slika izredna.

Poslilna plačana v gotovini. Cena današnje številke Din 1'50

TABOR

Posamezne številke:
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1—

IZREDNOSTVO se nahaja v Mariboru,
Javljeno slika izredna. Dnevna
cena je Din 1—, ob nedeljah Din 1—.
Izredna po dogovoru.

Naroda so pri svoji "TABOR"
MARIBOR, Javljeno slika izredna.

Maribor, nedelja 25. aprila 1926.

Leto: VII. — Številka: 93.

Pogajanja za „drugo izdajo“ RR

Tudi Stepan Radić hoče biti zopet v vladi. — Zahteva izključitev disidentov iz vlade.
— Odločitev na jutrišnji radikalni seji.

BEOGRAD, 24. aprila. Tekom včerajšnjega popoldneva so se še enkrat oficijelno sestali Radićevi zastopniki z voditelji radikalne stranke v svrhu sestave nove koalicije. Za danes se pričakuje, da bo prispel poseben Radićev odposlanec (najbrže gospod Krnjević), ki bo predložil radikalom Radićeve pogoje za zopetno sodelovanje v vladi. Radićali so mnenja, da bo Radić stavljal dva pogoja: 1. svoj vstop v vlado in 2. izključitev disidentov HSS Nikića in Šuperina iz vlade. — Vendar pa bodo, kakor se doznava, radikalji te pogoje odklonili, ker so mnenja,

da sta Nikić in Šuperina edina človeka, ki garantirata, da se bo še v naprej vodila politika sporazuma. Če bi Radić kljub temu vstopil, bo pa itak zopet izzival spore. Tekom današnjega popoldneva se Krnjević in Uzunović še nista sestala. V političnih krogih prevladuje mnenje, da danes ne more priti do tozadevne odločitve, ker so radikalni poslanci preveč zaposleni s pripravi za jutrišnjo sejo. Domneva se, da bo odločitev glede nadaljnjega sodelovanja z Radićem padla šele na jutrišnji seji.

Nervoznost v Beogradu

Radićevski disident Kovačević stavi Radića na laž. — Večina radikalov za izključitev Jovanovića. — Opozicija se pripravlja za nadaljno taktiko.

BEOGRAD, 25. aprila. Danes dopoldan je prispel v Beograd predsednik parlamentarnega kluba radićevskih disidentov, Kovačević. Demonstriral je interview, ki ga je balje imel z Radićem in ki ga je »Jutarnji list«
priobčil. V dotičnem članku pravi Radić, da bo Kovačević zapustil klub ministra Nikića in da se bo vrnil nazaj k Radiću. Novinarjem je obljubil, da jim bo dal popoldan točne podatke o položaju v Nikićevem klubu.

V radikalnih krogih se pričakuje, da bo na jutrišnji seji prišlo med Pašićem in Jovanovićem do hudih nasprotstev. — Večina radikalnih poslancev je za izključitev Jovanovića.

V opozicijskih krogih vlada veliko zanimanje za jutrišnjo sejo, ki bo odločilnega pomena za nadaljni razvoj političnih dogodkov. Voditelji ožje opozicije so sklicali za torek sejo, na kateri bodo določili nadaljno taktiko v skupnem nastopanju.

Kraljev izlet v Dubrovnik.

BEOGRAD, 24. aprila. Kralj Aleksander je odpotoval iz Sarajeva v Dubrovnik, kjer je sprejel uradništvo in zastopnike gospodarskih krogov in se informiral o gospodarskem stanju pokrajine. — Nato se je vrnil z vlakom v Sarajevo.

Dnevna kronika

— Zloraba narodnosti. 1. Ni res, da bi bil delal jaz velike združbe v Marenbergu, res pa je, da sem storil vedno le to, kar je sklenila večina marenberških Slovencev. 2. Ni res, da bi bil premeščen iz zgolj disciplinskih razlogov, ker disciplinskih premeštitev činovniški zakon sploh ne predvideva, res pa je, da se je moja premešitev izvršila iz političnih razlogov in se je iz teh razlogov od strani marenberških politikov že lani napovedovala. 3. Ni res, da bi jaz pri zadnjih občinskih volitvah postavil svojo separatistično listo, res pa je, da sem volil po zahtevi večine slovenskih volilcev listo najemnikov, delavcev in obrtnikov, ki bi bila sicer tudi brez mojega sodelovanja vložena. 4. Ni res, da je drugi, ki je bil izvoljen na moji listi glasoval za nemškega župana ter bil v zahvalo za to od Nemcev izvoljen za svetovalec, res pa je, da je bil isti izvoljen za svetovalec soglasno, torej tudi z vsemi slovenskimi glasi. — Marenberg, dne 21. aprila 1926. Bernard Mikuletič.

— Učni tečaji na srednji vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Od letošnjih 10 učnih tečajev se jih je izvršilo že pet (precepljanje sadnega drevja dvakrat, sajenje in oskrbovanje sadnega drevja, trsna rez in obdelovanje zemlje, gnojila in gnojenje ter semenarstvo). Le nekateri tečaji so bili boljše obiskani. Najboljši obisk (okoli 70 zanimancev) zaznamuje vrtnarski tečaj z dne 19. aprila, ki ga je še posebej priredila na tem zavodu Mariborska podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva za Slovenijo. Ostalih pet tečajev se vrši po naslednjem redu: A. Vinarski in kletarski tečaji 1. cepljenje in trsničarstvo v sredo (28. aprila); 2. petdnevni kletarski tečaj od torka do vključno sobote (4.—8. maja) in 3. grozni sukač in vprežno orodje v vinarstvu v soboto (22. maja). B. Poljedelski tečaji: 1. rastlinski škodljivci in bolezni v ponedeljek (3. maja) in 2. krma in krmljenje v torek (25. maja). Začetek vsak dan ob 8. uri. Pouk je brezplačen. Zanimancem, ki

so se pisмено že prijavili za obisk tečajev, se piše še posebej. Udeležujejo se tečajeve lahko tudi drugi, v kolikor bo prostora. Za cepljenje se rabi cepilni nož. — Direktor Andrej Zmave.

— Standard Oil Comp. Med telefonskimi vestmi pod naslovom »Razkritje radićevske korupcijske afere«
v št. od 21. t. m. se je glasilo naročilo, da je centrala Standard Oil Comp. sklenila sprejeti ponudbo in izplačati zahtevanih 5 mil. Din. Konstatiramo, da je poročilo v tej točki nepravilno in je bilo povzročeno po slabi telefonski zvezi. Družba je namreč zahtevalo v resnici odklonila.

— Majniška proslava v Sv. Križu nad Mariborom se vrši v nedeljo 2. maja ob 11. uri dopoldne v gostilni gospe Jožefe Verdonik. Mariborski izletniki in prijatelji z sosednjih občin so prijazno vabljeni.

— Podpornemu društvu slepih so darovali: Hranilnica in posojilnica v Sorici 20 Din, J. Kostenapfel 50 Din, Posojilnica v Ribnici 250 Din, Hipotekarna banka 200 Din, Okrajna posojilnica v Ormožu 100 Din, neimenovana 100 Din, gospodinja Helena Potočnik mesto cvetja na krsto ge. Ružice Bizjak-Mulaček 50 Din, Okrajna posojilnica v Škofji Loki 500 Din, Alt Ivan, Sv. Andraž 40 Din, Posojilnica v Mariboru 1000 Din, Perko Pavel, Česnjice 50 Din, Posojilnica Vojnik 100 Din, Gajšek Ludo, Litija 150 Din, neka oseba iz Idrije 226 Din, uradništvo Mestne hranilnice ljubljanske 665 Din, Mestna hranilnica Brežice 300 Din, obitelj Šičeva mesto venca na krsto pokojne ge. Šušteršič-Tičar 100 Din, rodbina Trillerjeva mesto cvetja na krsto blagopokojnega prijatelja g. Jernej Grošlja, Hranilnica in posojilnica učiteljskega konvikta 50 Din. — Vsem darovalcem se najiskreneeje zahvaljuje odbor Podpornega društva slepih. Ljubljana, Wolfova ul. 12.

— Ruska trgovina s Češkoslovaško. Trgovski komisariat v Moskvi poroča, da je rusko trgovsko zastopstvo v ČSR nakupilo februarja meseca raznega blaga

Let okoli sveta

Danes KINO APOLO Tel. 121

Poučno! Interesantno!
Napeto! Humoristično!

za 438.000 rubljev, a prodalo za 107.600 rubljev. Poleg tega je bilo prodanih na Češko za 16.700 rubljev produktov nafte. Trgovina med Rusijo in ČSR je torej dovolj živahna, vendar je za Rusijo v tem času visoko pasivna, dočim se bo kasneje ko bo izvoz žita in drugega v ČSR potreben, nekoliko izenačila.

— Omejevanje ruske kožne industrije. Komisija najvišjega gospodarskega sveta za načrte je sestavila končni program produkcije v ruski kožni industriji. Komisija je določila, da se letos ustroji 7.1 milijonov velikih in 9 milijonov malih kož. S to odredbo bo ruska proizvodnja kož nazadovala za 50%.

— Podzemeljska železnica Berlin—Leipzig. Nemško prometno ministrstvo namerava pričeti v kratkem z gradbo podzemeljske električne železnice med Berlinom in Leipzgom. Dvotirna proga bo izpeljana 15 metrov pod zemljo v popolnoma ravni smeri. Električen stroj bo prevozil to 202 km dolgo pot v 52 minutah. Vagoni na tej progi bodo povsem drugačni od sedanjih železniških vozov. Dolgi bodo 18 metrov in bodo prenesli brzo 206 km na uro. Podobni vozovi so odslej v prometu le na progi Berlin—Gospen.

— Zopetno zблиžanje koalicijskih strank na Češkem. Po veliki napetosti, ki je v zadnjih tednih vladala v češkoslovaški javnosti, prehaja politično življenje na Češkoslovaškem zopet v mirnejše razpoloženje. Čujejo se celo glasovi, da se jeseni obnovi vlada starih koalicijskih strank z Švehlo kot prosvetnim ministrom.

— Brezposelnost v Moskvi — raste. Po oficijelnih podatkih je bilo 1. maja na moskovski borzi dela vpisanih 135.000 brezposelnih, za 32.000 več nego 1. marca.

— Sovjetska Rusija išče zavezanštvo Turčije. »Chicago Tribune«
ve poroča, da je sovjetska vlada stavila Turčiji predlog, da vstopi v sovjetsko zvezo socialističnih republik kot samostojna in neodvisna članica. V slučaju vstopa Turčije v alijanso zasigura Rusija Trčiji vsakršno vojaško pomoč v slučaju napada. Čuje se, da stoji Mustafa Kemal in velik del politične javnosti temu predlogu simpatično naproti.

— Izložba evropskega časopisja v sovjetski Rusiji. Vseruska Ljeningova biblioteka namerava prirediti v najkrajšem času v Moskvi razstavo evropskih periodičnih časopisov.

— Ruski bronasti denar. Državna ličarna je predala državi banki prvo posiljatev novega bronastega denarja in to: po 1 in 3 kopejke. Te dni je bil ta drobni izročeni prometu.

— Preklje. Podpisani preklječujem s tem vse neresnične govorice, ki sem jih govoril o g. F. Olenau in o g. I. Lovecu. — Studenci, 24. aprila 1926. J. K. o. s. 806

— Rogaska Slatina najbolj renomirano zdravilišče proti boleznim želodca, čreves, mehurja, žolčnih kamnov, srca, ledvic in jeter. Izven glavne sezone izredno nizke cene. — Zahtevajte prospekte!

— Zlatnike so dobili v »Gazeta«
milu: Jože Vavpotič, Ljubljana milo kupljeno pri trvdki Terdina Ljubljana, Frančiška Breskvar, Bizovik, milo kupila pri trvd. Anton Mencinger, Ljubljana, Frančiška Knapič, Stražišče pri Kranju, kupila milo pri trvd. Anton Križnar, Stražišče pri Kranju, Marija Rebernik, Solisko pri Vidmu, kupila milo pri trvd. Anton Vahčič, Videm pri Krškem, Sovčič I., Dovje, kupila milo pri trvd. Jakob Kozjek, Moistrana Gorenjsko, Marija Aidnik, Belacerkev kupila pri trvd. Brata Bevec, Belacerkev, Marija Blekač, Rečica ob Savinji, milo kupila pri trvd. Kmetijsko društvo v Rečici ob Savinji. Ana Rupnik, Ljubljana Matelkova ul. 1. milo kupila pri Franc Paylin, Ljubljana Tabor, Katarina

Pred odločitvo

Maribor, 24. aprila.

Radić je šel v Canoso. Zmotili so se vsi oni, ki so pričakovali, da bo borbo proti korupciji junaško izvedel do konca. Kako je še pred tednom dni bližal ogenj in žveplo na radikale. Pa je bilo treba samo malo odgniti zastor in pokazati na korupcijske afere radićevcev, in Stepan Radić je vtaknil svoj buzdovan in z sladkim nasmehljajem ponudil radikalom nadaljno zavezanštvo. Ne le to! Tudi one, ki so ga v prvem hipu zapustili, vabi nazaj k sebi in jim odpušča, celo Nikiću, ki je sam največji korupcionist, razkril korupcijo iz Radićeve naibljše okolice. — Ogabna igra, vredna Stipice, političnega avijatika in žonglerja, a nevredna državnika, ki naj vodi usodo naroda! Radić je v resni politični javosti izgubil vso moralno zaslobo.

Važnejša nego Radićev najnovejši saltomortale je vsekakor jutrišnja seja radikalnega glavnega odbora, ne le radi spora Pašić-Jovanović in radi tozadevnega razčiščenja v stranki z eventualnim izključenjem Ljube Jovanovića, ki pomeni začetek razpadanja te stranke. Saj je v tem pogledu značilna vest iz Sarajeva, da se tam pripravlja akcija za združitev bosanskih pristašev radikalne stranke z muslimansko stranko v novo bosansko stranko. Ta akcija izvira iz nezadovoljnosti bosanskih radikalov s politiko radikalne stranke. Znaki razkroja NRS se pojavljajo na vseh koncih in krajih. Proces bo šel počasi, a sigurno svojo pot. Zlasti še, ako se bodo radikali na svoji jutrišnji konferenci zopet odločili za nadaljno koalicijo z Radićevci, ki so svojo ponudbo radikalom na krožniku prinesli. Kakor je danes situacija, bodo morali radikali vgrizniti v to kislo jabolko in moramo torej pričakovati, da dobimo že prihodnji teden novo vlado RR. Ako bo z izključitvijo Jovanovića in tovarišev iz radikalne stranke ta vlada imela znatno večino, je seveda veliko vprašanje.

Tu vendar bi bilo v interesu države in naroda, da bi končno prišlo do konsolidiranega zakonodajnega dela v skupščini. Nedvomno pa je, da bo tudi v slučaju obnove RR-režima številnost te kombinacije, ki tekom 9 mesecev ni znala ustvariti ničesar pozitivnega, trajala naprej. Prejelitek tekom letošnjega leta se bodo obistinitile besede voditelja samostojnih demokratov Svetozara Pribičevića, da treba vprašati narod, kakšno politiko hoče. Nove volitve so nezogibne. Vse, kar se sedaj dela, in tudi sklepi glavnega odbora NRS bodo le začasna krparlja in ne bodo pomenili končne odločitve.

BORZA

CURH. (Avala), 24. aprila. (Izvirno). Beograd 9.11%, Paris 17.40, London 25.17 Newyork 517.75, Milan 20.82 Berlin 123.27 Praga 15.34, Dunaj 73.025, Budimpešta 0.00725, Bukarest 2.005, Sofija 3.755.

— Sestanek mednarodne donavske komisije. Tekom prihodnjega meseca se bo sestala v Galacu mednarodna donavska komisija. Sestanku bo predsedoval rumunski delegat Konstantin Concescu. Našo državo bo na tem sestanku zastopal g. Villan. Na konferenci se bo razpravljalo tudi o prometu z brzimi ladjami, ki bodo pristajale le v važnejših obdonavskih pristaniščih.

— Nova tvornica bisernih gumbov v Novem Sadu bo kmalu dograjena in bo takoj pričela obratovati. To bo prva tvornica te vrste v naši državi.

MOSKO SUKNO

v bogati izbiri, kupite najceneje pri
F. MASTEK, MARIBOR, GLAVNI TRG 16
Oglejte si izložbe

Volčič, Novi Udmat 164. Mimi Krištof, Rožna dolina kupila milo pri Winter & Zupan Ljubljana, Albina Bergant, Glince, kupila milo v Prvem delavskem konzumnem društvu, Glince, Nežika Zlof, Roginska gorica pri Pristavi, kupila milo pri Ed. Suppanz, Pristava, Ferdo Vabričuk, Sv. Ema pri Pristavi, kupila milo pri Ed. Suppanz, Pristava, Tončka Butara, Cerklje ob Krki, kupila milo pri Franc Hrovat, Cerklje ob Krki, Marija Klemenčič, Priplje-Čatež ob Savi, kupila milo pri Ant. Bučar, Brežice.

Gospodu dr. Ivanu Rahlejevu, Beograd, Kosovska 43. Velesposlovanji gosp. zdravnik. Vaše izvršno zdravilo »Radio-Balsamika« me je rešilo dolgotrajnega revmatizma, ter nimam besed s katerimi bi se vam zahvalil na trudu za rešitev človeštva. Samo eno steklenico sem porabil in takoj sem čutil da bolečine pojenjajo ter imam že leto dni mir od groznega in neznosnega trganja. Tukajšnjim lekar- narjem sem priporočil zdravilo in gospod lekar Gvozden Matič si ga je že nabavil. Velika vam hvala nesmrtni zdravnik. Vaš hvaležni Drag. J. Prelič, sreski poglavar v pokoji, Zdravilo »Radio-Balsamika« izdeluje laboratorij Radio-Balsamika, Beograd, Kosovska ulica broj 43. Velesposlovanji g. dr. M. Rahliev in M. K. Rahliev, Kosovska 43. Beograd. Spodaj podpisani se vam lepo zahvaljujem za Vaše zdravilo proti revmatizmu, kateri je imel pri meni zelo dober uspeh. Gospod, jaz Vas sedaj lepo prosim, da pošljete eno steklenico Radio-Balsamika po povzetju na naslov: Jankulov Ilija No. 5. Jasenovo — Banat. Jasenovo 25. avgusta 1925. — Ostajam z odličnim spoštovanjem Svetozar Nikolić, lekar. No. 8. Jasenovo — Banat. — Zdravilo »Radio-Balsamika« izdeluje, prodaja in pošilja po povzetju laboratorij Radio-Balsamika, dr. J. Rahliev, Kosovska 43, Beograd.

Apel na dobra srca!

Na Vel. nočni petek popoldan je izbruhnil ogenj pri gospodarskem poslopiu Mih. Strdina pd. Glažer pri Sv. Antonu na Poh. ne da bi kedo zapazil in opozoril v hiši se nabajajočo staro previtkarico ali vsaj rešil živino iz hleva. — Ogenj je objel tudi hišno poslopje, nakar je šele starka zapazila nevarnost, ter s težavo rešila sebe, svojo kožo in svinjo, a vse ostalo je uničil plamen. — V gospodarskem poslopiu se nabajajoči trile voli z. Martina Vinška n. d. Lorenci, ki ima to posestvo v našem s. zgor. tudi vsa krma, slama, žito, krompir, sploh vse. — Najemnik je preživel živino na svojem posestvu, a proti spomladi je 3 vole postavil na to posestvo, da pripravijo nekaj goveda itd. — Skozi zimo je varčeval pridelke tega posestva, češ da bo imel na spomlad vsaj od vsake stvari dovolj za seme za obe posesti, a sedaj mu je požar uničil ne le edine poljske pridelke, ampak tudi vprežno živino. Najemnik je mal posestnik, precej zadolžen ter prosimo za pomoč našemu somišljeniku.

Krajovna organizacija SDS Vuhred-Marenberg in Sv. Anton na Pohorju dne 8. aprila 1926.

PETER MRAVLJAK.

Ana de Stefano:

Pomagajte mi!

— Prišla sem po slovo. Vse, kar je živga, odhaja v kopališče in jutri odhajam tja tudi jaz s soprogom in hčerko.

— In tam boš uživala in si krajšala čas z brezdelneži, ki ti jih bo tvoj dobri možek vodil v hišo?

— Kaj vendar govoriš, Gustav? Jaz vršim svoje dolžnosti kot žena in gospodinja, kljub temu, da je moje srce tam in skrivoma pri tebi, samo pri tebi. Ti to veš...

— Jaz ne vem ničesar... Vem samo to, da odhajam in ostavljam mene samega, da svoje nesrečne možgane mučim nad stranmi tega romana, ki ga nikakor ne morem dovršiti, a bi ga moral že koncem tega meseca oddati založniku. Ko odideš, bom ostal sam — samcat. Ne bo me tolažil tvoj nasmeh, tvoj pogled, niti me ne bodo tešili poljubi po napornem delu. Ve ženske ne znate ljubiti, ne znate se s srcem in dušo predati valu strasti in pozabiti na vse drugo.

— Gustav, prosim te, ne govori tako. To me boli in žali. Spomni se samo, da sem ti nekega dne predlagala, da bi pustila vse, kar me veže na moj dom in pobegnila stabo. Pripravljena sem to storiti tudi sedaj, kadarkoli hočeš, samo če se strinjaš s tem samo če želiš.

Dopisi

Marenberg. V nedeljo 18. t. m. se je vršil v gostilni pri Brudermannu ustanovni občni zbor podružnice »Sadijskega in vrtnarskega društva« za Marenberg in okolico. Kljub temu, da so naši posestniki vsi zaljubljeni v dobičkanosni hmelj, se je vendar zbralo popolno lepo število sadijarjev. Slovencev kakor Nemcev. — Navzoče je pozdravil v imenu pripravljalnega odbora trgovec g. Ivan Predan. O delu pripravljalnega odbora sta poročala učitelj A. Kopriva in posestniški sin Fran Mört. Zastopnik »Sadijskega in vrtnarskega društva« v Ljubljani g. šol. nadzornik P. Močnik je poročal o pravih družtvu in podružnici. Glede lista se je sklenilo, da določi odbor, kateri nemški strokovni list se naroči za člane nemške narodnosti. Izvoljen je bil sledeči odbor: Ivan Predan, predsednikom, Mört Fran, posest. sin v Marenbergu namestnikom. Za odbornike so bili voljeni: za Marenberg g. provizor Vavpotič, posestnik Ludvik Nemec, učitelj A. Kopriva; za Vuhred šolski upravitelj Widmoser; za Sp. Vižingo posestnik Juri Vulc; za Zg. Vižingo posest. Juri Gros. Po ustanovnem občenem zboru se je vršila odborova seja. Načrtujemo se, da bo novi odbor, ki ima v svoji sredini marljive sadijare, storil vse, da se sadijstvo v našem kraju povzdigne.

Prevalje. (Prodaja šolskega poslopja). Tukajšnji krajni šolski svet, ki je v socialdemokratskih rokah, je prodal Mohorjevi družbi šolsko poslopje na Fari za 35.000 Din. Za to svoto je družba dobila z dobro ohranjenim enonadstropnim poslopjem še lepo gospodarsko poslopje, vrt in njivo. Proti prodaji je takoj vložil

pritožbo veliko število posestnikov iz Prevalj. G. Lahovnik, gostilničar na Prevaljah, je izjavil, da poskrbi takoj kupca, ki plača 60.000 Din. Značilno je, da se socialistom tako mudi prodati vse, kar poseduje občina. Svoječasno so prodali občinsko hišo socialdem. konzumu pod cenno in šele potem pritožbe se je potem za hišo dobilo, kolikor je bila vredna. Značilno je tudi, da je bila slaba kočja v bližini socialdem. konzuma prodana za 25.000 Din. Dvorana gostilničarja Rožmana, ki je napol lesena in se ravno sedaj stavi stane več nego vsa šolska posest na Fari. To sprevidi vsak še tako priprost človek, le naš krajni šolski svet ne! Veliki župan je upošteval pritožbe in odredil novo pravilno cenitev. Krajni šolski svet pa je hotel zopet cenilce iz Slovenigrada. Šele vsled pritožb je določil tri cenilce in si-

cer iz Mežice tesarskega mojstra Potočnika, iz Leš posestnika Kralja in sodniškega cenilca iz Slovenigrada cenilec cesmo izvedeli, je slovenigradski cenilec cenil poslopje — na 38.000 Din, dočim sta druga cenilca cenila vrednost še enkrat tako visoko. Komuna rešitev pade pri velikem županu. Pripomnimo že sedaj, da napol zastoni šolskega poslopja ne pustimo prodati. Od gospoda velikega župana pa pričakujemo, da bo spor pravično rešil in prodajo za tako nizko svoto prepovedal. — Več posestnikov.

Kupujte srečke Doma ubogih!
Cena Din 50.—

Mariborske vesti

Maribor, 24. aprila.

Maribor in esperantski kongres

Prigovor »Nemo propheta in patria« bi lahko za spremembo zasukali v tem smislu: Malokdo ve prav ceniti lepoto svojega domačega kraja. Išče je povsod, le doma pred nosom je ne najde. Saj ne pravim, da Mariborčani nismo ponosni na svoj Maribor; zavedamo se celo, da bomo lepo okolico in, če jo hočemo uživati, jo udarimo celo proti Limbušu, ki pomenja z ogromno večino Mariborčanov višek izletniške podjetnosti. In kakor so

špisarski naši izleti, tako malomeščansko je tudi pojmovanje lepote našega mesta. Potrebno je, da pridejo tujci in nas šele opozore, v kako krasnem kotičku živimo, kako ugoden utis zapuša mesto na obiskovalca (izvzemši hotelov), kako idilične so Slov. gorice, ta naša Arkadija, in kako mirno in blagodejno vpliva naše Pohorje.

Isto se nam je zgodilo tudi o priliki izbora našega mesta za III. jugoslovanski esperantski kongres. Zastoni so razlagali zastopniki tukajšnjega esp. društva, da je esp. gibanje v Mariboru šele v povojih in v kljub temu, da se lepo razvija, je vendar mnogo jugoslovanskih mest, ki imajo več esperantistov ko Maribor. Toda Liga je ostala neizprosnna in Maribor je postal kongresno mesto.

In vzrok? Predsednik Lige, dr. Maruzzi iz Zagreba, je izjavil, da zahtevajo vsi delegati enodušno kot kongresno mesto Maribor, ki leži sicer kot najsevernejše mesto naše države nekoliko od rok, a uživa med vsemi esperantisti tak sloves radi svoje lepe lege, da si ga hočejo na vsak način ogledati. In tako bo imel Maribor o Binkošti priložnost, pozdraviti v svoji sredi Jugoslovane-esperantiste, tako iz centra našega gibanja, iz Zagreba, kakor tudi iz najrazličnejših krajev naše države. Lepota našega mesta in okolice jih privablja, Maribor pa se naj zaveda, kako važni so taki poseti iz kulturnih, gospodarskih in tujsko prometnih vzrokov in naj izkaže posestnikom kongresa vsaj malino pozornost; če ne kot esperantistom, pa vsaj kot Jugoslovanom. — Sa.

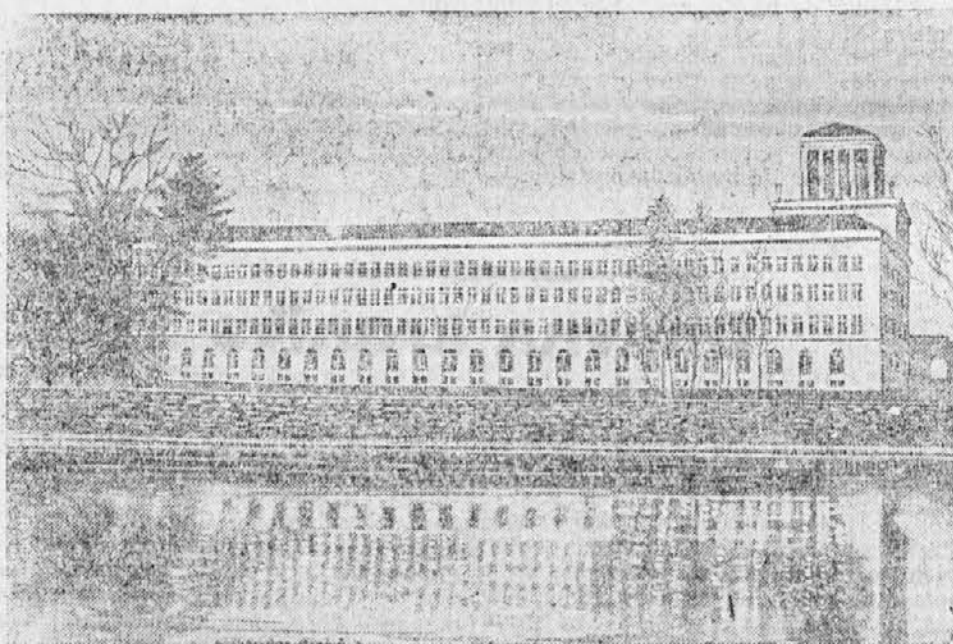
Nedelja v Mariboru

DOPOLDNE:

Ob 10. uri. Apolo kino javno predavanje o higijeni in socialnem zavarovanju. — ISSK Maribor: TSK Merkur (igrišče ISSK Maribor).

Ob 11. uri. Rokometna tekma »Mariborec« Merkur. (Igrišče SD Rapid). — Radio koncert kavarna »Evropa«. — Koncert vojaške godbe v parku.

Novo poslopje mednarodnega delavskega urada

Novo poslopje mednarodnega delavskega urada v Ženevi bo kmalu dograjeno. Pričakuje se, da bo že tekom maja iz-

ročeno svojemu namenu. Otvoritev se bo izvršila na slovesen način in v navzočnosti delegatov vseh evropskih držav.

— Ne želim ničesar. Poidi v kopališče, zabavaj se in uživaj. Jaz bom ostal tukaj, da trpim in se mučim v samoti. Moja bo govorila iz ust bitij v mojem romanu. Poidi, poidi! Z bogom.

— Mar se boš tako poslovil od mene, Gustav?

— Skomiznil je z rameni.

— Kedar se bova zopet videla?

— Bog ve? Mogoče nikdar več!

— Čakala te bom jutri ves dan — vzdihne ona in mu ponudi roko.

— Mogoče zamen, — ji odgovori prijatelj in jo hladno premeri, ji pomoli roko ter zapre vrata za njo. Nato je odšel v knjižnico, se ujal v naslonjaku, globoko vzdihnil in se udal premišljevanju.

Bil je neusmiljen, bil je zloben; toda ni se jezil niti kesal. Žena ga je ljubila; imel je dovolj zanesljivih dokazov; a navzlic temu je iskal divje sebično uživanje v tem, da jo je žalil, da jo je neopravičeno sumničil in neutemeljeno dolžil da je na njej, tako nežni ženi, hladil razdražene živce, živce človeka s stanjšanimi občutki.

Dražilo ga je to, da je odhajala v kopališče in pustila njega samega v boju z literarnim delom, ki ga je privedel do razočaranja. Radi tega je tudi bil tako neusmiljen napram njej, ko se je poslavljala s tresočim in tožečim glasom, z glasom polnim preklinjanja.

V trenutku, ko mu je zazdelo, da je no-

lubi več, da jo njegovo srce ne potrebuje, in da jo ne potrebuje njegova ljubezen. Naposled, kaj pomeni ta ženska v njegovem življenju? Mar je ni mogel pustiti? Ali je res tako malo žena na svetu, ki bi bile še lepše, pametnejše in strastnejše?

Gustav Ardenzi skomizne prezirljivo z rameni, prižge cigareto in stoji k odprtemu oknu, ki je zrlo v prostran vrt poln dreves in vodometa.

— Poprijel se bom dela z možgani, ki so se osvobodili vseh drugih misli, misli o ženah — je prevdral sam zase. — Naposled, žene so največja ovira našega duševnega dela. Treba jih je izključiti, kolikor bolj mogoče, iz našega duševnega življenja.

Vrgel je cigaretni ostanek skozi okno, se vsedel za pisalno mizo, uredil razmetane papirje in prijel peresnik.

Toda v tem trenutku zazvoni telefon, a literat nevolino zgrabi slušalo in hašloni k nšesu. Nekaj trenutkov je čakal.

— Zopet ona — reče z vzdihom in upre pogled v strop.

Toda v slušalu zadoni moški glas.

— Tam Gustav Ardenzi?

— Da.

— Dovolite, prosim, vašemu ohoževalcu, da vas nadleguje z nekoliko besedami.

— Izvolite, toda samo hitro, kajti nimam časa.

— Oprostite, prosim vas. Nahajam se

v tako težkem trenutku svojega življenja, da čutim potrebo, poveriti svojo bol nekomu, ki me bo razumel, poznavalec duš, velikemu človeku, kakršen ste vi, človeku, ki bi mi dal utehe in moči, da ne klonem in ne propadam.

Oddaljeni in neznani glas poleže in za trepeče v aparatu, izražajoč strašno bol. Toda tisti, ki ga je poslušal, je bil hladen kakor mrzel zid. Proseč glas ga ni ganil niti malo.

— Vi trpite radi neke ženske, kaj ne? — ga vpraša žaljivo in zasmehovalno. — Da; radi žene, ki me je pustila, ki sem jo prosil ponižujoč se, da bi se vrnila, a jo že več dni zamen pričakujem. Dalje ne morem vzdržati; omagal sem in obupal. Recite mi, rotam vas pri živem bogu, samo eno besedo, ki bi mi bila v uteho in me ohrabrila; dajte mi moči, da jo še čakam in verujem vanjo, utešite me pomagajte mi, predno...

Gustav Ardenzi nestrno udari z nogami ob tla. Tožba se mu je zdela predolga, neumna in nizkotna! In potem, zakaj ta človek ravno niemu zaupa nepotrebne in popolnoma vsakdanje ljubezenske bolečine? Kaj je mar Gustavu Ardenzi, da je neka žena zapustila nekega moža, ki jo zamen čaka in toži za njo?

— Vi ste ali preveč nebolgjen ali pa niste pri pravi pameti. — Nimam vam nič kaj drugega. — odgovori Gustav Ar-

POPOLDAN:

- Ob 14. uri. »Rapid old boys«: »Ptuj old boys«. (Igrišče SD Rapida). — Rapid I. b: SK Svoboda I. (Igrišče ISSK Maribor).
- Ob 15. uri. Kolesarska dirka Maribor—Fala.
- Ob 16. uri SD Rapid: SK Ilirija. (Igrišče ISSK Maribor).
- Ob 19. in 21. uri Grajski kino Robin Hood. Apolo kino »Let okoli sveta«.
- Ob 20. uri. Narodno gledališče »Grafica Marica«.
- Ob 21. uri koncerti v »Veliki kavarni« in v kavarni »Evropa«.

m Izvanredni dogodek je bil za Mariborčane, ki imajo le malo zveze z umetnostjo, predavanje slovitega umetnostnega zgodovinarja profesorja dunajske univerze dr. Strzygowskega, ki ga je imel na naši Ljudski univerzi pretekli četrtek. S samo njemu dano lahkoto in popularnostjo je obravnaval najtežje, najbolj problematične probleme in občinstvo je stalo ves čas pod globokim dojemom, da doživlja neposredno pred seboj veličasten prizor genialnega znanstvenega stvarjanja! Vse važne dokumente stavarstva in kiparstva, ki so počivali v mirnem spanju tisoče let in jih je še le učenjska ukazateljnost spravila spet na svetlo: v Finlandiji, na Ruskem poljskem, v naši lastni deželi, stari Grčiji, v Egiptu, Mezopotamiji in Indiji — vsi so mu služili, da podpro njegovo novo znanstveno tezo: da korenini arijska umetnost v severu Evrope, da so njeni glavni elementi: fini linearni občutek, kontemplativni, simbolični značaj, globoki smisel za ornamentiko in za naravo. Oster realizem, kričeči naturalizem ne izvira iz pristnega arijskega duha! — Učenjaku ni bil namen podati končnoveljavne rezultate, temveč zbuditi interes občinstva za pereče velike probleme in to je dosegel v največji meri. — Hvaležna množestvena publika je priredila velikemu učenjaku burno priznanje. — Kakor izveemo, se je posrečilo Ljudski univerzi pridobiti profesorja tudi za nadaljnja predavanja v prihodnji sezoni. — Glede nadaljnjih prireditvev Ljudska univerza še opozarja na današnji (sobota) interesantni koncert »Erancoska glasba« ki ga priredita prva Graška umetnika Kroefer in Michl. Ponedeljek pa nadaljuje g. prof. Ribarič svoja izvajanja o Drag. Ketteju. Govoril bo o njegovi poeziji in sam citiral prelepe njegove pesmi. Mladina se naj polnoštevilno udeleži!

m Seja JUGOSLOVANSKE MATICE v Mariboru se vrši v ponedeljek, dne 26. t.m. v prostorih Slovanske čitalnice v Narodnem domu ob 20. uri. Prosi se točne in zanesljive udeležbe.

m Jadranska noč na rivierji. Tako se glasi naslov prireditvi, ki jo priredi društvo Jadran 8. maja v Narodnem domu. Prvi del bode obsegal pevske, drugi del pa zabavne točke. Prireditve je zanišljeno v pomladansko-kopališkem slogu, kar bode za Maribor vsekakor zopet noviteta. Kedo se ne spominja lanskoletne Jadranske noči z originalno kraško kočjo?

denzzi in prekine pogovor, spustivši slušalo.

Nato sede za pisalno mizo, vzame pesnik in prične pisati.

Delal je ves dan in vso noč, ne da bi se spomnil ženske, ki jo je imel rad in ki jo je tako surovno odslavljal, niti onega moža, ki ga je zaman prosil, da mu vlije upanja, nade in poguma za življenje. Delal je jako dolgo, udan čudnemu zanosu, v katerem živi književnik samo s stvori lastne domišljije, v namišljenem svetu.

Ko je legel, se je že skoraj danilo, a ko se je prebudil iz težkih sanj, so zvonovi z vseh mestnih stolpov udarjali poldan.

Sluga mu je prinesel kavo in časopise, ki jih je površno razgrnil in preletel, ustavlja pogled tu in tam. Na četrti strani je zagledal močnejše tiskan naslov: »Samomor umetnika radi ljubezni«.

Kot pisatelj so ga zanimali taki dogodki, radi česar je pazno prečital natančen opis drame, ki se je odigrala dan poprej v večernem mraku.

Samomorilec je bil slikar, možakar tridesetih let. Umetniški svet ga je jako cenil, in tudi on se ga je spomnil, ker je na neki razstavi kupil njegov studio ženske glave.

V listu je bilo navedeno, kako je samomorilec pred mesec dni zapustila njegova družina, krasotica iz polusveta, ki mu je čisto služila kot model. Natančno je bilo opisano, kako se je boril in trpel, ko jo je izgubil, a neizpolnjeno upanje in čakanje, da se povrne, sta ga gnala v smrt.

Njegova mati je bila pred usodnim trenutkom v ateljeju. Zasačila ga je pri telefonu, a ker se ji je zdel dovolj miren, se je vrnila, nič hudega sluteč, domov.

m Vstopnice za »Jadransko noč na rivierji« so v predprodaji pri ge Zlati Brišnik, na Glavnem kolodvoru, prodajalna časopisov in v trafikli Klanjšček, Tržaška cesta!

m Za III. jugoslovanskih esperantski kongres v Mariboru primanjkuje po hotelih razpoložljivih postelj. Kdor bi lahko za soboto in nedeljo dne 22. in 23. maja dal na razpolago prenočišče, se naproša, da blagovoli to naznaniti na naslov: R. Rakuša, prof. na drž. Trgovski šoli v Mariboru.

m Denarna podpora obiskovalcem petdnevnega kletarskega učnega tečaja na srednji vinarski in sadjarski šoli v Mariboru, ki začne, kakor smo že poročali, v torek (4. maja) ob 8. uri in konča v soboto (8. maja), se izplača kmetiskim vinarjem in njih odraslim sinovom, ki prinesejo s seboj uradno potrjeno svoje občine o siromaštvu in da imajo doma svoje kletarstvo. Obiskovalci drugih, tudi že razglašeni, enodnevnih učnih tečajev ne morejo dobiti nikake podpore. Samo podpore resnično potrebni se naj javijo zanj ob začetku tečaja z navedenim uradnim dokazilom, ker so sredstva za to, ki jih je dovolilo ministrstvo za kmetijstvo, omejena. Direktor Andrej Žmavc.

m Orkestralni koncert. Mariborska Glasbena Matica priredi v petek dne 7. maja orkestralni koncert v veliki dvorani pri Götzu. Na sporedu so med drugimi tudi nove kompozicije slovenskih skladateljev Bernard in Osterc, ki se bodo pri tem koncertu prvič javno proizvajale. Iz priljubljenosti bo sodelovala tudi virtuosinja gospa Fani Brandlova.

m Seznam izgubljenih in najdenih predmetov. V našem uredništvu je na vpogled seznam predmetov, ki so bili v času od 1. do 31. marca kot izgubljeni prijavljeni, dalje seznam predmetov, ki so bili v istem času najdeni in oddani pri kr. pol. komisarjatu, in končno seznam predmetov, ki so bili pri vlakih najdeni in oddani g. postajenačelniku na Glav. kolodvoru. Seznamov radi premalega prostora ne moremo objaviti.

m Kavarna Evropa. Ruska Jaz-band kapela je pomnožena. poje in svira duet, solo, in chor. Gospa Šmit pleše ruski narodni ples in moranški iluz. ples. Začetek ob 20.30 uri.

m Koncert virtuozov na čelo Egona Kubiček se vrši v sredo dne 28. aprila 1926 v Veliki kavarni.

Narodno gledališče

REPERTOAR.

Sobota, 24. aprila ob 20. uri »Tosca« ab. C. (Kuponi). Gostovanje Mitrovičevih.

Nedelja, 25. aprila ob 20. uri »Grafica Marica« ab. A. (Kuponi).

Krstna predstava »Greh« na mariborskem odru. V najkrajšem času se bo vršila v režiji in inscenaciji ravnatelja drame g. V. Bratine druga krstna predstava v tej sezoni in sicer A. Čerkvenika »Greh«, drama v šestih slikah z epilogom. V tem delu obravnava dramatik na zanimiv in duhovit način pojem greha. — Sodelujejo ga. Bukšekova in g. Bratina, Grom, Zelenjak. — Prihodnji teden bomo objavili daljše poročilo o tej zanimivi krstni predstavi.

Dvajset minut kasneje se je mladenič ustrelil v čelo in se zgrudil pred telefonom.

Ko je prebral do sem, je Gustav obstal in se zamislil. Da se je ta drama tako krvavo končala, je kriv on. Tisti oddaljeni glas, ki ga je prejšnjega večera preklinjal, tisti tresočji krik, ki je prosil pomoči, ki mu je odgovoril zasmehovalno in hladno, je prihajal iz grla tega nesrečnika, ki je stal na robu groba, proseč izkušnega poznavalca duš in človeške bede, da mu da vsaj magljav in skromen znak upanja in vere v življenje. Čemu je bil tako brezčuten in se ni odzval?

Nekaj trenutkov poprej je užil z osornimi besedami ljubljeno prijateljico, ki mu je bila zvesta več let in ko je odšla s solzami v očeh, je drugo še občutljivejšo, mlajšo, čistejšo bitje umrlo radi njegove trdosrčnosti!

Mar se da ljubiti tako različno? Kako nenavadno bitje je vendar ženska, da prežre človek radi nje bodisi svoje življenje, ali pa, da prežre njo in ji obrne hrbet? Kajer teh dveh občutkov je bližji resnici?

Gustav Ardenzzi je še dolgo in dolgo razmišljeval o tem zanimivem problemu, ki je bil zanj kot literata in kot čutečega človeka jako važen. Pustil je roman in šel zvečer k cvetličarki ter kupil za mladega umetnika šopek evetice.

Nato se je korak za korakom približeval stanovanju svoje zveste prijateljice. Ko pa mu je prišla nasproti ona, tiha, zmedena in vzradoščena, jo je prijel za roko da se okreni na svezem vrelcu.

male ročice in jih pričel strastno poljubljati, kakor človek, ki ga močno žejja, pa se hoče okrepčati na svezem studencu.

Sokolstvo

o Bratje v Prago! Pozivljamo vse brate in sestre, ki se nameravajo udeležiti VIII. vsesokolskega zleta v Pragi, da javiijo to najkasneje do 10. maja 1926 društvenemu odboru in sicer v društveni pisarni v Narodnem domu vsako sredo od 18.—19. ure in vsako nedeljo od 10.—11. ure. Po 1. maju 1926 le vsako sredo od 18.—19. ure. Prijava naj vsebuje: 1. Se udeleži v kroju ali brez kroja; 2. Ako želi stanovanje: Ime, točen naslov, poklic, s kolikimi posteljami želi sobo in čas od do. Prijave za stanovanje naj bodo najskromnejše, ker je privatnih stanovanj in hotelskih sob jako malo na razpolago. Poznejše prijave se ne bodo več vpoštevale. Podrobnejša navodila se dobe v društveni pisarni, oziroma v »Sokolskem glasniku«. Prijave se oddajo lahko tudi br. in ss. odbornikom. Obenem opozarjamo tudi, da so deležni voznih ugodnosti in se smejo udeležiti zleta le oni bratje in sestre, ki so zadostili vsem društvenim obveznostim.

o Odsek za zgradbo letnega telovadišča ima v ponedeljek, 26. t.m. ob 20. uri v Narodnem domu sejo, h kateri se vsi člani odseka bratsko vabijo.

Sport

PRVAK SLOVENIJE V MARIBORU.

Jutri, v nedeljo, odigra prvak Slovenije »Ilirija« prijateljsko tekmo s prvakom Mariborskega okrožja SD Rapidom, kar pomeni za Maribor veliko senzacijo. — »Ilirija« je v zadnjih tekmah, posebno proti SV Villach pokazala, da je v krasni formi in obeta biti tekma polna sportnih užitkov. Tudi naš mariborski prvak ne zaostaja mnogo za prvakom Slovenije, vendar je občutno prizadet s tem, ker je vratar odšel k vojakom in ga bo moral nadomestovati vratar rezerve. Danes igra »Ilirija« v Ptuj proti SK Ptuj-u. Za »Ilirijo« nastopa tudi znani favorit ISSK Maribora Wodeh Miro. Pričetek tekme je ob 16. uri. Tekma bo odigrana na igrišču ISSK Maribora.

: Jutri v nedeljo se vrši rokometna tekma med ISSK Mariborom in TSK Merkurjem ob 11. uri popoldan na igrišču »Rapida«. Sodnik g. Šepce.

: Nogometna tekma med ISSK Mariborom in TSK Merkurjem se vrši v nedeljo popoldne ob 10. uri. Sodnik g. Osebek.

: ISSK Maribor : TSK Merkur. V prijateljski tekmi dne 25. t.m. ob 10. uri popoldne nastopi TSK Merkur v sledeči postavi: Bauer, Vogrinec, Imenšek, Barlovič, Skalac, Molnart, Luncžnik, Špeglič, Ferk I. Marčinko I. Paulin I., rezerva Wagner.

: TSK Merkur, občni zbor. Danes ob 20. uri (8. uri) v salonu pri »Zamorcu« redni letni občni zbor. Udeležba obvezna.

: »Edelweis« kolesarsko društvo priredi jutri popoldan dirko na progi Maribor—Fala. Start na koroški cesti ob 15. uri popoldan.

: »Perun«. Vabijo se vsi dirkači »Peruna« na sestanek, ki se bo vršil v torek dne 27. t.m. ob 20. uri v Narodnem domu. Udeležba obvezna. Vodja dirkačev.

: Motoklub Maribor. I. hrvatski motociklistični klub v Zagrebu obišče dne 1. in 2. maja motoklub Maribor. Za sprejem se zbirajo člani in prijatelji motokluba Maribor dne 1. maja ob 13. uri na Glavnem trgu in se peljejo IHMK do Poljčan naproti, kjer se vrši v hotelu »Baumann« sprejem gostov in odkoder se peljejo skupno v Maribor. Na večer se vrši prijateljski sestanek v gostilni »Pri lipi« v Radvanju. Zaradi dogovora vabimo vse člane in od njih vpeljene goste na važni sestanek, kateri se vrši dne 26. t.m. točno ob 20.30 uri v gostilni »Pečnik« na Rotovškem trgu. Propozicije za internacionalno dirko Samobor—Samobor (50 km), katero priredi sekcija Zagreb oklula kralj. SHS skupno z IHMK v Zagrebu, so dospele in se dobijo na Aleksandrovi cesti 19 v trgovini za automobile Roman Pelikan.

Kino

GRAJSKI KINO

predvaja od 22. do 25. aprila »Robin Hood«. Veličanstvena drama iz časa Richarda Levjesrčnega, najhrabrejšega vojskovodje vseh časov s Douglas Fairbankom imenovanim »Človek iz gumij« v glavni vlogi. Film visoke kvalitete. Razkošno, monumentalno, senzacionalno, sila napeto. Veličanstven filmski umtov. Bogata vsebina: Viteške igre. Križarski boji. Ljubezen in kri. Zahrbnost in maščevanje. Robin Hood in lepa nuna. Vratolomne pustolovščine. Ivan Mali in Richard Levjesrčni. Krasna Marian in nena ljubezen. Predstave trajajo dve polni uri. Kljub ogromnim nabavnim stroškom navadne cene, 6590 igralcev sodeluje. 3250 igralcev igra v posrednih scenah. 1000

konjev. 1200 obrtnikov je delalo za ta film. 30.000 kvadratnih metrov znaša velika dvorana za banket.

APOLO KINO

predvaja že drugi dan izvanredno uspešni film »Let okoli sveta«. Film je vsebinsko tako pester, da nadkriljuje vse dosedanje proizvode sličnega žaura. Poučno humorističen let okrog zemeljske oble se pričinja v Parizu, kjer vidi gledalec nočno življenje, kakor tudi vrvenje po dnevi. Iz Pariza nas popelje aeroplan tvornice Rix, ki ga vodi smela mlada ženska v solučno Italijo. Odtod vodi pot preko Kaira, Libijske pustine in Sueza v Aden. Ellinoro, ki upravlja z vozilom spremljata pilot in zavarovalni agent. Prvi je podkupljen od konkurenčne firme, in ima nalogo let na vsak način preprečiti, dočim je drugi zainteresiran na tem, da uspe. In usoda je hotela, da je med Ellinoro in pilotom vzplamtela ljubav, ki spreminja sovraznika v prijatelja. V Adenu izpove Henry, da ni sloviti pilot, za kojega se je izdal, temveč od policije zasledovan morilec, za to se neče podati v Kolomejo, kjer se je, ko je bil on poslaniški ataše, odigrala tragedija, vsled koje je on po nedolžnem obdolžen, moral bežati. Toda vkljub temu se poda v Kolombo, da se očisti suma. Mali zavarovalni agent, nadležen gost je vendar v korist, ker ju šestokrat reši velikih nevarnosti in s tem doseže, da se sme peljati naprej in varovati Ellinoro, ki jo je njegova tvrdka zavarovala z velikansko svoto. Iz Kolomba, kjer so Turnerja spoznali, odbeže ponoči. Takoj nato dobi obmejna straža brezžično obvestilo, da mora za vsako ceno prisiliti zrakoplov, da se spusti na tla. Isto brzojavko pa so sprejeli tudi »potniki okoli sveta« in se pravočasno umaknili preteči nevarnosti. Pravljica Indija jih je sprejela vase in ščitila pred neutrudljivimi zasledovalci konkurenčne firme, ki so za vsako ceno hoteli preprečiti ali vsaj ovirati polet. Z vlakom so prispeli vztrajni potniki v Madras, kjer so dobili nov stroj in srečno preleteli Kitajsko z namenom, da pristanejo na Japonskem. Toda na elementarnim nezgodam toli izpostavljenem obočju, so razsajali potresi in naši letalci so morali nadaljevati naporno vožnjo prav do otokov sredi Tihga oceana. Nebo in voda sta jih spremljala ure in ure: vedno razpoloženi agent je že obupaval, le pilot in Elnora sta se zavedala težke naloge. In glej, Havajsko otočje se jim je v trenutku, ko so pluli že popolnoma onemogli in izčrpani in ko je v stroju že pohajal bencin, prikazalo v daljavi, kmalu nato so spretni vozači pristali v luki Honolulu. Naslednjega dne so prispeli na Ameriško celino. Srečno so preleteli tudi pretrje divjega Zapada in pristali v Newyorku, kjer jih je ločil le Atlantski ocean od cilja — Evrope. Volja Elinore in spretna roka Henryja sta premagali sleherni nevarnost in nemalo zaslugo za popoln uspeh poleta pa je imel tudi sicer nadležni, vendar dovolj prebrisan zavarovalni agent. Po trudopolnem trinajst dnevnem letu so vsi trije srečno prispeli na cilj in uspeh se je zaključil s poroko drznih pilotov, dočim je agent Piquet prisostvoval kot priča.

Film je res sijajno uspel. Drugi del v znatni meri prekaša že itak prvovrstno vsebino prvega in nam zapuša nelzbrisen utis. Režija tega kolosalnega dela je nenadkriljiva, a igra posameznikov je tako narava, da se je človeku kaj lahko uživeti v položaj smelih pilotov. Vsakomur pripo ročamo, da si film ogleda. Predvaja se samo še v ponedeljek.

Kino in film

O zaroki Pole Negri z Rudolfom Valentinom. Pola Negri je izjavila novinarjem, da bo odpotovala v Evropo, kjer bo preživela vse poletje. A ko se vrne, se bo, če bo še zaljubljen v Rudolfa Valentina in on v njo, z njim poročila, Valentina pa je povedal sledeče: »Nimam namena se poročiti z njo, niti s katero drugo. Pola in jaz sva samo prijatelja, kar pa še ni dovolj za srečen zakon. Poleg tega sem stavil z nekim prijateljem v Parizu, da se ne bom poročil pred letom 1930.«

»Regent Cinema« v Brightonu je eno največjih angleških kino gledališč. Leta 1925 ga je posetilo 1.208.000 oseb. To je osemkrat toliko, kot ima Brighton prebivalcev. Restavracija, ki se nahaja v isti stavbi je obiskalo 225.000, a plesno dvorano 216.000 oseb.

Constance Talmadge se je nedavno šele v drugo poročila z bogatim Angležem. Prvi soprog je bil grški tovarnar. Kakor se doznava namerava prenehati nastopati za film. Pogodbeno pa mora nastopati še za tri filme, ki jih pripravlja »First National«.

350.000 dolarjev je doslej zaslužil Charlie Chaplin s filmom »Chaplinova 13 pustolovščina«, ki smo jo nedavno videli tudi v Mariboru. 350.000 dolarjev je v naši valuti nič manj kakor 17.500.000 Din.

Na obali Floride

V amerikanskem letoviškem mestu Day Jonu na Floridi vlada ugodno vreme in letovičarji si preganjajo dolgčas na različne načine. Naša slika prikazuje g.

Walterja Johnsona pri šahu, z »blondinkami« na eni in »brunetkami« na drugi strani.

Občina in stavbena podjetnost

Načrti mariborske mestne občine

I.

Splošni pogoji za podpiranje splošne zasebne stavbene podjetnosti.

Da se omogoči zidanje hiš zasebnikom, ki imajo nekaj, a ne zadosti glavnice na razpolago, je mestna občina pripravljena, tako gradnjo omogočiti na sledeči način:

1. Mestna občina ima na razpolago stavbišča na desnem bregu Drave ob Stritarjevi ulici in ob Betnavski cesti, na levem bregu pa, ob Vrbanovi ulici in sicer v bližini, kjer se združijo Vrbanova ulica s Koroščevo ulico. Na teh zemljiščih bode mestna občina postavila za interese stanovalniške hiše, bodisi z enim ali dvema, ali tudi z več stanovanji po načrtu, za katerega se odloči interesent in kateri mora odgovarjati splošnim gradbenim predpisom, za ceno, ki se doseže potom ofertalne konkurence z najnižjo ponudbo.

2. K zgradbi hiše bode občina pristopila, ko bode interesent plačal občini kupnino za stavbni prostor, in ko bode pri občini založil najmanj 20% predvidenih in proračunanih gradbenih stroškov. Ta prispevek lahko plača interesent obenem, lahko ga pa tudi vplača v mesečnih obrokih po najmanj 500 Din.

3. Stroški za eno stavbo računano brez zemljišč in brez del izven stavbe ne smejo presegati svote 180.000 Din. Za boljšo opremo stanovanja, n. pr. s parketi, za lepše opremljeno kopalnico, dražje slikarije itd. mora interesent plačati posebej.

4. Ako se oglasi več interesentov, imajo prednost oni, ki zidajo skupno t. j. kjer bo v eni hiši več kot eno stanovanje, potem pa pridejo oni, ki bodo pred pričetkom zgradbe položili večjo svoto.

5. Občina bode predpriprave, potrebne za zidanje, izvršila čimprej in gradbo nadaljevala s strokovno dopustno in v naših krajih običajno hitrostjo.

6. Lastnica hiše postane mestna občina, nevarno pravico, ki ji pridobi do zemljišča in hiše interesent na podlagi z mestno občino sklenjene posebne pogodbe.

II.

7. Po vplačilu v točki 2. navedenega zneska mora interesent plačati mesečno vsaj 500 Din. Ko je hiša dovršena, in je dano uporabno dovoljenje, se zvišajo mesečni prispevki na ono svoto, ki je po preračunih potrebna, da se s plačilom teh mesečnih prispevkov krijejo obresti od ostanka gradbenih stroškov in da se amortizira glavica tekom 15 let.

8. Interesent dobi pri sklepu pogodbe z občino posebno knjižico, v kateri je vpisana pogodba. V to knjižico se potrjujejo vsi plačani zneski. Ako občina tekom polleta, ko je interesent izpolnil pogoje po točki 2. ne bi začela z zgradbo hiše, ima interesent pravico zahtevati izplačilo vplačanih zneskov z onimi procenti, ki jih zahteva mestna hranilnica od svojih dolžnikov.

9. Interesent ima po podpisu pogodbe z mestno občino pravico zahtevati izpolnitev pogodbe od strani mestne občine. Do hiše in do stavbišča ima interesent vse one pravice, ki so združene s pravnim pojmom užitka hiše oziroma stanovanja in to vse dotlej, dokler s svojimi vplačili ni v zamudi. Interesent sme to

svojo pravico tudi odstopiti s pravnimi opravili med živimi, kakor tudi za slučaj in v slučaju smrti na druge osebe. Prenos med živimi se mora izvršiti le na osebe, ki so pristojne v Maribor ali vsaj že tri leta bivačo v Mariboru.

Kakor hitro plača interesent 1/4 vseh gradbenih stroškov, ima pravico, da se lastninska pravica na hiši propiše na ime interesenta proti vknjižbi zastavne pravice za ostanek v korist mestne občine na stroške stranke, pri čemur se način odplačila ne spremeni.

III.

Posledice zamude v plačilu pogojenih prispevkov.

10. Ako interesent ali pa njegov pravi naslednik ostane s svojimi plačili nad eno leto na dolgu, je mestna občina upravičena kriti z že vplačanimi zneski svojo škodo, ostanek se potem izroči interesentu, oziroma njegovemu pravnemu nasledniku brez obresti.

Ako je nastopila zamuda med gradnjo hiše, potem zgubi interesent vse pravice do hiše oziroma stanovanja, kakor tudi do vselitve v hišo. Mestna občina ima pa pravico zahtevati od interesenta tudi izpolnitev pogodbe.

11. Ako se je interesent že vselil v hišo, oziroma v stanovanje, potem izgubi pravico do uporabe hiše, oziroma stanovanja po veljavnih zakonitih predpisih o najemnih pogodbah po našem o. d. z., pri čemur se smatra, da je plačevati prispevke, ki tu nadomeščajo najemnino, mesečno v naprej.

VI.

Končne določbe.

12. Po dogotovitvi gradbe se napravi končni obračun in je tako najdena svota merodajna za odplačilo. Interesent ima pravico sodelovati pri obračunu in ugovarjati proti posameznim postavkom.

13. Cela ta akcija se izvrši tako, da mestna občina ne uporabi svote preko 2.000.000 Din. Interesentom se zaračuna najnižja obrestna mera, po kateri občina sama dobi posojilo.

14. Mestna občina bode otvorila za interese poseben račun v mestnem književstvu, kjer se vrše vsa plačila.

15. Mestni občinski svet mariborski je dne 5. jan. 1926 ozir. 2. marca 1926 sklenil:

V svrhu pospeševanja privatne gradbene podjetnosti občina ne bode pobirala niti gostavščine, niti vodarine, niti kanalščine, ki bi ji sicer pritokale od stanovanjskih prostorov v takih hišah, za katere bo dano stavbno dovoljenje najkasneje do konca leta 1927. Tako oprostitev izreče mestni svet na prošnjo lastnika zgradbe, ki mora biti predložena najkasneje do 1. jan. 1927. Višja uporaba vode se mora plačati pa tudi v takih zgradbah. Ta oprostitev velja za dobo 6 let, računano od dneva, ko bi bile te doklade plačljive.

Ali ste že član Vodnikove družbe?

Priglasite se takoj pri poverjeniku!

Gospodarstvo.

Poziv gospodarskim krogom

Letošnji VI. mednarodni vzorčni velesejem v Ljubljani se vrši od 26. junija do 5. julija.

Institucija Ljubljanskega velesejma je postala stalna. Z milijoni dinarjev za propagando je privabila stotisoče obiskovalcev na vsakoletno prireditve, kjer se je nazorno dokazovalo, da je obstoj Slovenije omogočen samo z razvito in uspevalno industrijo, čisto in trgovino.

Udeležba kot razstavljalca ni samo v največjo morelno in tudi materijalno korist poedine, ampak, marveč tudi dolžnost vsakega zavednega gospodarja.

Uprava velesejma naproša vse one tvrdke, ki se še niso prijavile, da to nemudoma store. Da se zamorejo udeležiti velesejma tudi manjša podjetja, je cena za razstavne prostore znižana za 40%.

Vzorno izvedena organizacija in propaganda za obisk odvisi od pravočasno zbranih prijav. Naprošamo vse, da se požurijo.

Ljubljana brez velesejma

Do leta 1921 je bila ideja velesejma popolnoma neznana. Še za časa prve prireditve ni nihče mislil, kake važnosti bo ta institucija za naše gospodarstvo. Koristila je v veliki meri celi državi, še bolj pa Sloveniji in njeni prestolici. Ljubljanski velesejmi že šesto leto javno dokumentirajo, da je obstoj Slovenije zagotovljen samo z razvito industrijo, obrtjo in trgovino. Šest let je naš velesejem ozko spojen z Ljubljano. Brez velesejma si danes Ljubljana ne moremo več predstavljati, velesejma, ki požrtvovalno spremlja razvoj našega gospodarstva. Ljubljanski velesejem je stal našim gospodarjem ob strani v dobrih časih, stoji pa tudi v današnjih slabih in se bori za zboljšanje.

Millijone dinarjev, ki so bili potrebni za uspešno reklamo in propagando v tu- in inozemstvu je preskrbel in žrtvoval velesejem. Bi li to storila mesto kaka druga institucija? Velesejem je v naši novi državi seznanil producenta z trgovcem in konsumentom. Nismo se poznali medsebojno novi državljani, neznane so nam bile ekonomske razmere. Velesejem je bil tisti faktor, ki je nazorno predložil stanje gospodarstva Jugoslavije. On je opozoril inozemstvo na Slovenijo in Ljubljano. Pridobil je gospodarskim krogom kupčijske zveze. Čez 100.000 ljudi poseti vsakoletni velesejem. Če odračunamo ca. 40.000 domačinov, ostane še vedno čez 60.000 tujcev. Ali bi drugače Ljubljana imela kedaj toliko gostov?

Vključ vsemu temu se najdejo malodušneži, ki dvomijo o nadaljnjem obstoju Ljubljanskega velesejma. Govorijo se, da

je današnja kriza vendar preostra, da bi omogočila obstoj.

In baš v današnjem času je obstoj velesejma prepotrben. On zastavlja vse svoje moči, da se stagnacija omili in poveča konzum. Ne moremo si predstavljati Slovenije in Ljubljane brez velesejma, ko je kupec in industrialec že navajen, da se ga udeleži, ko se o velesejmu že govori in raduje, kot bi to bil praznik Slovenije. Pa tudi je praznik, namreč, praznik gospodarstva po enoletnem trudu, ustvarjanju in boju za obstanek.

Ljubljanskemu velesejmu so dani predpogoji, da se bo držal naprej še desetletja, kot nekaj prepotrbenega. In se bo tudi držal. Se vedno bo za 14 dni v letu vzdramil Ljubljano iz njenega spanca in jo pretvoril v živalno in vrveče vele mesto polno tujcev.

Zelo težka je današnja kriza za naše gospodarstvo, težka pa je tudi za velesejem, ki je z njim v najožji zvezi. Zato mora vsakdo z podvojeno močjo podpirati Ljubljanski velesejem, ki je sicer mednarodnega značaja, je pa vendar naš, slovenski.

Tudi oni industrijalci, obrtniki in trgovci, ki se poprejšnja leta velesejma niso udeleževali, naj razstavijo svoje proizvode letos. Drugi pa, ki kot razstavljalci ne pridejo v poštev, pa naj propagirajo za čim večji obisk. Mislimo tu zlasti na ljubljansko trgovstvo, kateremu prinaša velesejem velikih koristi. Naj ne pozabi nikdo letošnjega termina prireditve, od 26. junija do 5. julija.

g Praga postaja važno letalsko oporišče v Evropi. Po dovršenih uspešnih pogajanjih med Francijo in Nemčijo in podpisanih konvencijah tihočih se letalske službe med obema državama, dobiva Praga velepomemben značaj v mednarodnem zrakoplovstvu. Otvorjene so namreč nove zračne proge Praga—Lvov, Pariz—Varšava, Pariz—Bagdad, ki imajo glavna oporišča v Pragi. Ker je proga Pariz—Bagdad projektirana do Teherana, bo do Praga tudi lepo zvezo z Malo Azijo. Projektirana je nadalje tudi proga Praga—Zagreb—Trst, ki bo omogočala ČSR zvezo z Italijo. V sled dokončanih francosko-nemških pogajanj je tudi verjetno, da se bo proga London—Köln podaljšala do Prage in bi tako Praga bila zvezana tudi z Anglijo. Zračni promet v Evropi se sila hitro razvija in se celo pri nas razmišlja o vzpostavitvi zračnih zvez med Beogradom in Zagrebom.

g Izvoz čehoslovaškega sladkorja v l. 1925. Po statističnih podatkih je bilo iz Čehoslovaške izvoženo leta 1925, skupno 8.278.000 stotov rafiniranega sladkorja napram 6.666.000 stotom iz 1924. leta. — Vrednost izvažnega sladkorja preteklega leta znaša 2.288.000 Kč proti 2.434.000 Kč 1924. leta. Denarni primankljaj izvira v glavnem iz padanja cen sladkorja na svetovnem trgu.

Iz življenja in sveta

Peter Struve o ruski emigraciji in boljševizmu

Znani ruski učenjak, profesor Peter Struve, eden največjih predvojnih ruskih učenjakov, je izjavil o priliki vsruskega kongresa v Parizu, da je ruska emigracija v svetovni zgodovini popolnoma osamljen slučaj. Napačno bi bilo, če bi se to emigracijo primerjalo z bivšimi ali sedanjimi begunci drugih dežel ali z emigracijo francoskega plemstva v 18. stoletju. Definicija emigrantov »begunci« je skoraj napačna; po njegovem mnenju bi bila boljša označba izgnanci, kajti iz Rusije ni odšla le aristokracija, ampak skoro vsa inteligenca in srednji stan, to se pravi, Rusijo so zapustili njeni najboljši delavci in težko je določiti število pregnancev, ki so se raztepli po vsem svetu. (Samo v Franciji jih je nad pol milijona.) Sigurno pa je, da število izseljencev presega dva milijona.

Po politični orientaciji so Rusi v emigraciji razdeljeni v razne frakcije od najbojeviteljih anarhistov in revolucionarnih socialistov pa do naireakcionarnejših Kirilovcev, ki še vedno prisegajo caru in žele ne računajoč na upliv zgodovinskega razvoja, obnoviti nadvlado aristokracije. Slednji, kakor tudi pristaši Miljakova in Kerenskega, se niso udeležili kongresa. Zadnji dve skupini sta zahtevali, da se kongres že vnaprej izjavi za republiko, dočim je bila večina mnenja, da je treba glede forme države vprašati ves ruski narod.

Struve je trdil, da so pristaši Miljakova in Kerenskega razne frakcije socializma, ki je jako širok pojem.

Bodisi kakorkoli, trdi Struve, na kongresu v Parizu se je sešla velika večina ruske emigracije s parolo: »rušenje tretje Internacionalne«. Rusija mora postati pravna država, za sedaj pa je vprašanje njene notranje ureditve (republika ali monarhija), popolnoma odveč. Za pariski kongres je pomembno, da ni bil sklican, ampak se je sam konstituiral, s čemer je celokupni ruski problem prišel v novo razvojno fazo. Kongres je preciziral svoje stališče napram novemu položaju, ki je nastal vsled revolucije.

Vsi Rusi soglašajo v tem, da se sedanje agrarno stanje Rusije ne more izpremeniti s kontrarevolucionarnimi sredstvi. Kar se je zgodilo, je storjeno in za vsakršno izpremembo bo tekla zopet kri. Ruski kmet nima dovoda, da bi se bal kontrarevolucije. Da je ruski kmet nasprotnik boljševizma, dokazuje dejstvo, da so se kongresa udeležili tudi ruski kmetje.

Kongres se je tudi izjavil za neodvisnost novih držav, ki meje na Rusijo, a so bile nekad del carske Rusije.

Veliki knez Nikolaj Nikolajevič pa je bil imenovan narodnim voditeljem, vendar ne pride pri eventualni zasedbi prestola v poštev. On ni pretendent, ampak le voditelj pokreta.

Kongres ni razpravljal o kaki vojaški intervenciji, ker bo itak notranja moč ruskega naroda osvobodila Rusijo boljševiške samovolje. Moralni impulz proti boljševiškem gibanju pa bodo dajali izgnanci. »Moramo si biti na jasnem« — je končal Struve — »da vlada splošno nezaupanje v boljševizem. Kakor hitro se zave ruski narod, bo konec boljševizma«.

Modne novosti

Obлека iz črnege crpe satina, okrašena s cvetjem in pestrim bliščem. Druga slika predstavlja popoldansko obleko iz crpe satina, obložena z bleščajočo in medlo svilo.

Vsaka nova modna sezona podeduje nekaj po prejšnji, unira jo. Skrb vsake elegantne dame ob pričetku nove sezone je, kateri motivi se bodo ohranili in kaj se bo uvedlo popolnoma novo? Kaj se bo diktiral Pariz? Da jim zmanjšamo skrb, jim bomo izdali nekaj modnih novosti. Promenadne in popoldanske obleke dobivajo od bokov navzdol obliko zvona in so čisto nabrane v gube. Popolnoma

novi pa so dolgi plašči, ki se izborno prilagajajo lahkim letnim oblekam iz crepe satina ali mousseline. Barve pa morajo biti sorodne, dočim je podlaga iz iste tkanine kot obleka. Plašči se ne zapenjajo, da pride pestrost nežnih barv bolj do višave. Geslo letošnje mode je svetla nežna barva lahke spodaj široke obleke in svetli, majhni klobuki.

Redke rastline

Neki angleški raziskovalec je nedavno izsledil v severni Indiji drevo, ki je pri vsakem dotiku dajalo močne električne sunke. V Kanadskih prerijah raste tudi slično drevo, ki ga imenujejo busola in je potnikom, ki zaidejo in poznajo njegove lastnosti, jako koristno. Prazen prostor med vrstami grmičevja naznačuje točno severno in južno smer.

V Arizoni raste drevo, ki se jako originalno brani dotikov radovednih ljudi. Če se ga kdo dotakne, izloči neko tekočino, ki ima tako gnusen diš, da nikomur ne pride na misel, da bi se rastline še enkrat dotaknil. V Nubiji raste drevo, ki ima še bolj nenaravno lastnost, da žvižga, kakor bi kdo igral flavto. Listje tega drevesa ima namreč obliko zvona. Neka vrsta žuželk zvrta v to listje luknjice in kadar zapiha veter prehaja zračni tok skozi te odprtine in povzroča prijetne, jako čiste glasove.

Nezgorljivi Španec

Pariški čudež leta 1803.

Mnogo smo že slišali o spretnostih in lastnostih indijskih fakirjev, vendar pa se pripoveduje, da se tudi v drugih delih sveta najdejo ljudje, ki posedujejo upravljenost in nevarnost. Leta 1803 je prišel v Pariz neki Španec, ki so ga kasneje krstili za »nezgorljivega Španca«. V medicinski šoli je pred učenci, pravnik in novinarji proizvajal popolnoma nemogoče stvari. Ta triindvajsetletni Španec, doma iz Toleda, je na primer vtaknil svoje noge v olje, segreto do 85° C in si v njem umil obraz. Polagoma je nekočkrat z razbeljenim železom podrgnil nogi in roki, a v usta si je vtaknil tudi kos razbeljenega železa, ki je slonelo na jeziku več minut. Plameni ognja so po 15 minut lizali vse njegovo telo. Roke in noge je vtaknil v 70° segreto vodo. Vse to je ponavljal po večkrat, ne da bi se mu bilo kaj pripetilo. Ko je razbeljeno železo ležalo čez njegovo telo, ni niti nakremžil obraza in po končani produkciji ni bilo na vsem telesu najti znakov kakršne koli opekline ali kakršne koli poškodbe. Učenjaki, medicini, profesorji in ostalo občinstvo, so priznali pri poizkusih, da ne razumejo stvari in so se čudili izrednemu zdravju nezgorljivega Španca.

ki je imel tako mehko in nežno kožo, kot kako dekle, kljub strašnim poizkusom, katerim je bila izpostavljena.

O tabaku

»Tabakizem« imenujejo člani protitobakne lige ono strast, ki po njih mnenju, z ozirom na človeškemu organizmu kvarni učinek, prav nič ne zaostaja za alkoholizmom. Strast tobakarjev je čestokrat toliko, da se odpovedo vsemu, samo da ji zadostuje malo tabaka. Docent dunajske univerze je nedavno v predavanju o kvarnosti tobaka navajal posledice v zdravstvenem kakor tudi v gnetnem oziru. L. 1924. se je v Avstriji pokadilo za nič manj kakor za 300 milijonov šilingov tabaka. On se predvsem peča z opazovanji kadilcev ženskega spola. Izkušnje, ki si jih je pridobil v tem pogledu, pa veljajo skoraj v celoti tudi za kadilce — gospode. Dunajski docent je priznal tabaku le to dobro lastnost, da upliva pomirjevalno na živce in da uspeva kadilca, tudi če je bil močno razdražen. Že Bismark je vedel ceniti to tobakovo lastnost in je l. 1871 ponudil francoskim delegatom, ki so prišli sklepali mir, cigare, ko pa so jih odklonili, je pripomnil, da upliva tobak pomirjevalno. Od takrat se je konsum cigar in cigaret strašno dvignil. Dočim se je višal konsum cigar vzporedno z naraščanjem prebivalstva, se je konsum cigaret dvignil od l. 1875 do l. 1912 za 5.550%, dočim je število prebivalstva naraslo samo za 54 procentov.

Škodljivost nikotina je precejšnja, kar dokazuje dejstvo, da se z 1 g nikotina lahko usmrti 12 psov. Vendar se v različnih vrstah tobaka nahajajo različne količine nikotina. V grškem in macedonskem tabaku je le 0,78 g nikotina, dočim je v virginskem tabaku 3,86 g nikotina. Kvarnost tobaka preizkušajo na živalih. Toda ker ga same ne vdihavajo prostovoljno, jih zapirajo v s tobaknim dimom napolnjene celice, kjer se opazi prvi vpliv tobaka v tem, da izgube voljo do uživanja hrane. Poizkus, so tudi dokazali, da je tobak mladim živalim znatno kvarnejši. Tobak močno škoduje vsemu organizmu, predvsem pa živčnemu sistemu pljuč. Pri človeku upliva tobak najbolj na srce; zanimivo pa je dejstvo, da so ženska srca manj občutljiva kot srca moških, vsled česar zbolijo tudi manj žena, ki uživajo nikotin, na srčnih boleznih. Pri starejših ženskah pa se pojavi vsled »tabakizma« kaj-

nja moreč občutek stalnega nerazpoloženja. Tobaku je treba pripisati tudi razne bolezni v ustih, na jeziku, v želodcu in na drobni sploh. Živčni sistem otopi s kajenjem, kar povzroča počasno odumiranje živčevja in uničuje življensko energijo.

Plesalka, ki se kopa v mleku

Pariške oblasti in pariška javnost se v zadnjih dneh jako zanima za originalnim vprašanjem: ali je dovoljeno kopati se v mleku, v času ko trpi Pariz toliko pomanjkanje mleka, da ga ne dobe čisto niti otroci, niti bolniki? Vprašanje iznešeno pred javnost v tej obliki, bi zanimalo le moraliste in mogoče tudi oboževalce, ker če lepote, toda vsled indiskretnosti nekega strežaja, se je za vprašanje zainteresiral ves Pariz. Pred vrati neke vile, v kateri stanuje znamenita pariška plesalka, je puščal mlekar vsako jutro osem velikih posod mleka, ki so ga sluge prenesle v kopalnico, kjer se je primerno segrelo, nakar si je lepa plesalka okopala v njem svoje telo. Čebliavi sluga pa ni izdal samo to, ampak je povedal tudi to, da se mlekar vrne čez 12 ur in prevzame zopet mleko, ki ga je pustil zjutraj pred vilo, da ga v drugo proda. Oblasti so seveda takoj uvedle strogo preiskavo, ki mora ugotoviti, če je mlekar res prodajal mleko, v katerem se je kopala lepa plesalka, samo za prehrano živali, sicer gorje mu; kajti v Parizu vlada radi tega precejšnje razburjenje.

Pêle-mêle

× Duševne motnje pri otrocih. V velikih ameriških mestih: Newyorku, St. Louisu, Los Angelesu, Bostonu in drugod so bile ustanovljene posebne posvetovalnice, ki se bavijo z raziskovanjem duševnih motenj pri otrocih. Slučaji, kjer gre za očitno slaboumnost, se navadno ne obravnavajo, ker pri njih skoraj ni nadeja, da bi se popravili. Preiskujejo in oskrbujejo se zgolj otroci, čijih vedenje je sumljivo; ali so preveč aktivni in nervozni, počenjajo nenavadne in čudne reči, ali pa so narobe mrki, nedostopni in nekako zaprti vase. Iz te otroške skupine, ki kaže močne izpremembe duševnega delovanja, se razvijajo v odraslih letih duševno bolni. Prav s tem, da skušamo take otroke posebej vzgojevati in okolico, ki jih obdaja v važnih detinskih letih, preurediti po potrebah njih duševnega stanja, omejujemo vznik duševnih motenj v poznejših letih. Kot že omenjeno, gre za abnormalne otroke, ki očitno močno nervozno, občutljivo, kruto, lažljivo, nagib k tatvini in imajo težkoče v šoli. Motnje v obnašanju, ki se izpočetka ne zde pomembne, se izpremenijo pozneje v očitno zločinstvo najslabšega tipa. Če zdravimo te motnje takoj v otroških letih, uštevamo preprečiti njihov razvoj v zločinstvo; od tega ima korist tudi družba, ker se omeji število zločincev. Po dr. Leawithu so za tako zdravljenje najpri-

pravnejši otroci, ki še ne obiskujejo šole. Delovanje omenjenih ameriških posvetovalnic obstoji v prvi vrsti v tem, da se smoteno podpirajo pri mladih oskrbovancih, ki so se najprej temeljito preiskali in proučili, one navade, lastnosti in nagibi, ki so pri duševno in naravno zdravih otrocih normalne. Pri tem skuša posvetovalnica natančno dognati slabe nagibe in jih počasi odstranjevati. Poglavitni njen namen je tedaj ta, da preventivno prepreči pozneje v otrokoviaturi ležee slabe nagibe s tem, da smoteno in z vsemi sredstvi moderne pedagogike razvije v otroku kar največ dobrih strani. Tam, kjer so dobre strani močno razvite, se ni bati za slabe nagone, ki tle v notranjosti; tako, da se otroka, ki je nagnjen k duševni bolezni, že v detinskih letih — v najvažnejši dobi — pripelje na pota normalnega razvoja, se mu v večini slučajev o zdravi duh tudi za poznejše življenje. — Sumljivi in vzgojnega zdravljenja potrebni pa so vsi takozvani problematični otroci, to so oni otroci, ki se težko bori s slabimi navadami ali ki se težko prilagode vsakdanjim vprašanjem detinstva. Dočela normalen je le oni otrok, ki rad uboga, ne kaže nobenih posebnih slabih lastnosti, ne pretirava v ničemer in je dostopen za vsako besedo staršev. Nenormalni otroci so velika žrtev, ker vzamejo staršem veliko časa, denarja in pozornosti na škodo ostalih otrok, ki iz lahko umevnih vzrokov postanejo sčasoma ljubosumni in sovražijo bolnega brata ali sestrice.

× Čuden velikonočni pirinč. Neki mladi argentinski igralci, ki se mudijo tačas v Parizu, je prinesel neznanec v hotel težak paket. Ko ga je igralca odprla, je našla v njem veliko velikonočno jajce z vizitko ene svojih najboljših prijateljic. Vsa vzradoščena je jela odpirati težki pirinč, pričakujoč kdovekakega presenečenja. Pa je res bilo, ali ne tako, kakor ga je pričakovala. Na njeno grozo je iz jajca iztezalo glave sedem velikih ameriških ščurkov, ki so širili ostuden smrad in pa nenavadno velik škorpion, ki jo je nevarno vgriznil v roko.

V vsakem tisočnem komadu priznanega gospodinjkega

mila „Gazela“ se nahaja zlatnik za 10 frankov.

Pomnite pa tudi, da je to milo

najboljše med najboljšimi.

Ki je po svoji kakovosti neprekosljivo, v ceni pa nič dražje kot druga mila.

MILO GAZELA

Vzorčna gradbena razstava primerne prestore isče kreditna stavbna zadruga „Mojmir“. 813

Vzorčna gradbena razstava primerne prestore (odprte), stavbeni material, naarte isče zadruga „Mojmir“. 814

Lepo prazno sobo isčeta mirna mlada zakonca za takoj. Po nudi pod „Zakonca“ na upravo. 810

Stanovanje sobo in kuhinjo s pritliklami dobi, kdor odkupi pehištvu za eno sobo. Naslov v upravi. 816

Soba s takej v Gosposki ulici odda. Naslov v upravi. 820

Radi selitve se prodajata: polpne: glasovir 3500 kompl. spanica traji les 4000 Din. emare, postelje, perile, posoda, madrace in dr. na prodaj. Retovski trg 8 I. nad. levo. 801

Šivilje za ajour pridne, se sprejmejo. Atelje „Valenciene“, Gosposka ulica 34. 797

Šivilja za na dom se išče. Naslov v upravi. 793

Samostojno šiviljo za moško perilo sprejme tukajšnja trgovina. Naslov v upravi lista. 782

Zastopnik za Maribor se sprejme pri št. Davorin Johan i drugovi d. z o. z. Maribor, Tattenbachova ulica 2. 808

Opozoritev! Naročila, sploh obveznosti na naslov „Narodna tiskarna Ptaj“ brez potrdila načelnika Maribor sopodpis Pirc niso veljavna. 818

Gramoz ob novi stabi na Betnavski cesti se brezplačno odda. Vpraša se pri dav. nadupravitelju A. Štepiću. 824

Kozilčje kože kupuje po najvišji dnevni ceni Josip ROSENBERG. Slovenska ulica 1. 734

Ne pozabi naročnino!

KLUB-BAR

16. do 30. April

MAXIM ORLOV

GRETLE KONIG

LILLY MARGOT

ANITY DOLORES

LOTTE WELTEN

Dnevno plesna revija celo noč odprto

1. MAJ 1.

popolnoma nov spored

387

Oglas.

V ponedeljek, dne 26. aprila 1926 se bode vršila v III. skladišču carinarnice mariborske javna licitacija raznih tihotapskih zaplenjenih predmetov, kakor na pr. svilene kravate, ženske svilene obleke i drugo. Licitacija se prične ob 9. uri.

Iz disarne carinarnice mariborske št. 11977/26. 1

PESTRI GRAŠKI MAJSKI TEDEN

IN IZLOŽBENA KONKURENCA

1.-9. MAJA 1926
ZABAVEN PROSTOR
GRAŠKEGA SEJMA

Dražbeni oklic.

V zapašinski zadevi po Frančiški Cert, gostilničarki v Framu, se na predlog dedičev vrši

1. v nedeljo, dne 25. aprila 1926 ob 1/2 14. (1/2 2.) uri na licu mesta v Framu števil. 24 prostovoljna dražba premičnin proti takojšnemu plačilu in sicer:

Okroglo 5750 litrov vina, različno pohištvo, gostilniška oprava in perilo, ženska obleka in perilo, kozarci, steklenice, posoda itd.

2. v sredo, dne 28. aprila 1926, ob 9. uri tudi na licu mesta prostovoljna dražba nepremičnin:

1. VI. števil. 15 k. o. Fram, obstoječe iz hiše števil. 24 in gospodarskega poslopja ter vrtov, njiv in travnikov.

Cenilna vrednost ter istočasno izklicana cena 111:073 Din.

2. Vlož. števil. 324 k. o. Fram, obstoječe iz gozdne parcele 299/5, v izmeri 1 ha 52 a 78 m².

Cenilna vrednost ter istočasno izklicana cena 22:917 Din.

3. Vlož. števil. 2 k. o. Fram, obstoječe iz hiš števil. 106 in 107, vinčarija in klet ter vinograd, njive in sadonosniki.

Cenilna vrednost ter istočasno izklicana cena 110:407 Din. Kot varščino je treba pred dražbo založiti 10% od cenilne vrednosti, torej ad II. 1. 11:107 Din 30 p, ad II. 2. 2291 Din 70 p, ad II. 3. 11:040 Din 70 p.

Po izvršeni prodaji nepremičnin se prodajo še priklone in sicer: 2 kravi, 2 rezna stola, 1 sadni mlin, 2 kadi, 2 žveplalnika, 17 sodov, 10 starih polovnjakov, 1 gospodarski voz, razno gospodarsko orodje.

Za potrditev prodaje ad II. ima okrajno sodišče v Mariboru kot zapašinska oblast ozir. postavni dediči tri dni premisleka.

Ostali pogoji plačevanja se smejo vpogledati pri podpisnem sodišču v sobi števil. 6 med uradnimi urami od 8.—12. in od 14.—15. ure.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. VI.,
dne 22. aprila 1926. 805

Podpirajte Jugoslovensko Matico!

Vztrajne Palma-kaučuk pete in podplati so napravljene iz najboljše surovine, varujejo Vaše obuvalo, so trikrat trpežnejši kot usnje in Vam omogočajo elastično hojo. Ni raskošje, ampak neobhodna potreba vsakega človeka. 268

Potovalne kovčke, kasete

damske torbice, gamaše, nahrbtniki in razne torbarske izdelke v veliki izbiri priporoča

IVAN KRAVOS

Aleksandrova cesta 13. 630

1/4 kg čokolade samo Din 11

v podružnici **Julio Meinl** Gosposka 7 821

Birmanska darila

po konkurenčni ceni v veliki izbiri na novo dospelem blagu dobite pri urarju in zlatarju

LORENC STOJEC, Maribor, Jurčičeva ul. 8

Oglejte si izložbe pred nakupom 809

Zanesljiva 813

KUHARICA

se sprejme.

Nastop 1. maja.

Naslov v upravi „Tabora“.

REDKA, UGODNA PRILIKA!

Nižje cene kakor pri RAZPRODAJI

pri manufakturni trgovini **TRPIN**, Maribor, Glavni trg 17. Pri takojšnjem plačilu se pri moškem, ženskem in otroškem blagu dovoli še 10% popust. 812

Francoska linija, Cie. Gle. Transatlantique Havre-Newyork

Samo 6 dni čez morje — Dobra hrana in pijača brezplačno

Cie Chargeurs Réunis, Sud atlantique.

TRANSPORTS—MARITIMES

za pomorske vožnje v južno Ameriko, Avstralijo, Argentino in Kanado. Za družine poljedelcev je brezplačen prevoz v Sao Paulo. — Tozadevna pojasnila in vozne listke daje zastopnik

Ivan Kraker v Ljubljani

Kolodvorska ulica števil. 35. 371

Avtomobilisti, pozor!!

Cene Michelin pnevmatike so se zelo znižale. Pred nakupom pnevmatike za avtomobile, motorne in navadne dvokolesa zahtevajte najnovejši cenik samo pri štokuistu 754

DIVJAK & GUSTINČIČ

MARIBOR

Glavni trg št. 17 Tattenbachova ulica št. 14

Ukupljene pnevmatike se montirajo brezplačno.